

DIA DELS FIDELS DIFUNTS

Homilia del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat

2 de novembre de 2007

Sa 3, 1-9; Sl 22; 2C 5, 1.6-10; Jo 14, 1-6

Estimats germans i germanes: L'Església, que és mare bondadosa i sol·lícita, no en té prou de recordar els difunts cada dia en la seva litúrgia sinó que dedica un dia a l'any a fer memòria d'ells en la pregària i en l'amor fratern. L'Església d'Occident ho fa en el dia d'avui tot recollint la iniciativa d'un monjo i abat del s. XI, sant Odiló de Cluny.

La pregària de l'Església pels difunts, tal com la posa als nostres llavis la litúrgia, és una pregària serena. Dolorosa, sí, per la desfeta personal que suposa la mort, pel sofriment que l'envolta i per la separació física dels éssers estimats. Però, és una pregària sempre serena, confiada, esperançada. És que, com canta la litúrgia, reprenent l'afirmació de sant Pau que hem sentit a la segona lectura, "quan se'ns desfà la casa de l'estada terrenal, en trobem una altra d'eterna al cel" (Prefaci de difunts 1). És a dir, quan la vida personal que vivim en la condició mortal desapareix a causa de la mort, ens és donat d'entrar en una altra forma de vida, no pas feble i mortal com la d'ara, sinó per sempre i en plenitud en el si de Déu, tot superant les limitacions i finituds de la vida present. És el resultat del que ens acaba de dir Jesús a l'evangeli: *vaig a preparar-vos estada [...] perquè també vosaltres visqueu allà on jo estic*.

Si us hi heu fixat, a la litúrgia de la Paraula d'avui, hi hem trobat repetidament una visió contrastada entorn de la condició mortal dels éssers humans. Al costat de la mort vista com a *mal* i com a *pertença*, apareixia en la primera lectura la idea que era camí cap a *la pau* i la *immortalitat*. Al salm, aquest contrast era expressat en termes de passar *per barrancs tenebrosos* i trobar-se enfront dels *enemics* que arrabassen la vida, mentre que, en el seu amor de *pastor* sol·lícit Déu ho transforma en serenitat, en repòs, en convit, en vida que perdura *anys i més anys a la casa del Senyor*. I, encara, sant Pau ens deia que la nostra condició en aquest món –per més que ens pugui semblar atraient i gratificant– és com la dels *emigrants*. O dit d'una altra manera, quan un ha descobert Jesucrist i desitja trobar-se amb ell perquè l'estima més que tot, la vida d'ara és com la d'un que està fora del seu país i viu amb una certa precarietat i amb molta nostàlgia. El creient de veritat desitja passar del fet de *creure* a *veure*. I aquest pas inexorablement es fa a través de la mort. Per això, en cantar l'al·leluia, ens encoratjàvem els uns als altres amb aquelles paraules: *si morim units al Crist, també viurem amb ell*, perquè "quan se'ns desfà la casa de l'estada terrenal, en trobem una altra d'eterna al cel".

La mort, tot i el seu misteri que qüestiona fortament la intel·ligència humana, no és un deixar d'existir, segons l'ensenyament del Nou Testament. És un anar cap al Crist per tenir vida; tal com ell ens deia a l'evangeli: *us prendré a casa meva perquè també vosaltres visqueu allà on jo estic*. Per això, els cristians ens hem de mirar la mort –la nostra i la dels altres– amb la confiança que ens dóna la paraula de Jesucrist, i per tant amb el cor asserenat per l'esperança. Perquè tal com afirma la litúrgia de difunts tot reflectint la fe de l'Església, "la mort no destrueix la vida [...] tan sols la transforma" (Prefaci de difunts 1). La transformació des del moment que la mort és el llindar que ens permet d'entrar a la casa de Jesús –que és la casa del Pare– per viure-hi participant de la glòria divina.

És des d'aquesta perspectiva de fe que avui fem memòria de les nostres persones estimades que ja han mort i per les quals oferim aquesta Eucaristia. La nostra pregària unida a la de tota l'Església demana que els difunts, purificats dels seus pecats i de les seves limitacions, puguin fruit de la vida per sempre en Crist. La nostra comunitat, avui

recorda particularment el G. David Pau, que ens deixà el desembre passat, i tots els altres monjos que ens han precedit. A més, fem presents en la nostra pregària de sufragi els nostres familiars i amics (els dels monjos, els dels escolans, els de tots els qui formem aquesta assemblea). Tenim presents, encara, tots els nostres germans en la fe, tots els homes i dones de bona voluntat que ja han deixat aquest món, i també tots els altres que han mort, el secret del cor dels quals només coneix Déu. Per a tots demanem, confiats en la Paraula d Jesucrist, que ja que se'ls ha desfet "la casa de l'estada terrenal", en tinguin "una altra d'eterna al cel".

La pregària pels difunts, però, ha de ser coherent amb la nostra manera de viure. Això demana acollir amb confiança sobrenatural les nostres limitacions i les nostres precarietats físiques; demana, doncs, com ens deia sant Pau, de ser *constants en les proves* amb l'esperança de poder regnar *amb* Crist després de la mort. La coherència de la nostra vida amb la pregària pels difunts, demana d'alguna manera de "tenir cada dia la mort present davant dels ulls" amb serenor i fe confiada (cf. RB 4, 47), no per viure angoixats o amb por davant la mort, sinó per ser conscients del terme vers el qual ens encaminem indefectiblement i saber valorar amb justesa totes les coses d'aquesta vida. Perquè, des de la perspectiva cristiana, no tindria sentit oferir sufragis pels difunts si no procuràvem viure amb el cor posat en un horitzó que va més enllà d'aquesta vida mortal. Més, encara, el veritable deler dels cristià hauria de ser "desitjar la vida eterna amb tot el deler espiritual", per dir-ho amb sant Benet (RB 4, 46).

Una vida eterna que ja es comença a fer realitat en nosaltres en aquest món a través de la gràcia dels sacraments. Per això, ara ens disposem a rebre el pa de la immortalitat que el Pare del cel ens llesca per mitjà de Jesucrist. En prendre'l, l'Esperit que ha transformat aquest pa fet per mans humanes en pa de vida, ens nodreix espiritualment i ens dóna la penyora de la vida per sempre. De manera que, nodrits amb aquest aliment espiritual, puguem passar, a través de la mort, de la comunió amb Jesucrist viscuda en el vel de la fe a fruit de la seva presència, veient-lo tal com és, en la joia de la casa del Pare.